

Цетиње, 7. новембра.

Болећиви „Обзор“ загребачки! Има свагда на расположењу пуне резервоаре горкијех суза за оне, који код нас ма због каквих кривица допадне куће необичне.

А зна се, које су те куће. Пјесма их је необичним назвала. То су тамнице, затвори.

Из тих резервоара захита „Обзор“ колико му кад треба и разлијева их по својим ступцима, предњима и задњима, тако обилно, е би сте рекли, потоп је Нојев наступио.

Не знамо чему прије да склопимо руке над главом од чуда: да ли изобиљу мокрога елемента, да ли мекоти његовога срца! И једно и друго задивљава нас.

Ваљада га је школа таким учинила! А зна се, да су школе језуитске од увијек добре биле. Из њих изилазе срца људска мекана као памук, осјетљива до болећивости, и та срца осјећају болове свјетске на хиљаде километара даљине.

У мало што „Обзор“ не привуче све болове овога свијета на себе и за сваким не проли по коју сузу жалосницу. А ваљада ће бити и тога кад му се досади да плаче само на нашим гробљима.

Све једно је њему: било то пријеступници, чија се је кривица на суду сопственим признањем утврдила, били то сумњиви гости, који се очас створе на Цетињу чим се каква аферница појави. Они, паравно, долазе увијек у чистој намјери, а за доказ зову се час овако, час онако. „Обзор“ не прави разлике; он их подједнако, као сунце, озарава својом милошћу, и само злуреди људи могли би рећи, да се с њима изједначио.

Боже мој, какав би то велики гријех био! Рећи „Обзору“ да се изједначио са сумњивим типовима од којих се частан човјек клони, а које полиција хвата и као сумњиве затвара, јер мијењају имена, јер долазе из бијела далека свијета само да држе парастосе, а иначе су жебраци који живе од милости разнијех Тома, који отворено у далеком свијету војују противу Црне Горе.

Доиста зло је вријеме наступило, да се таки невини људи на Цетињу затварају, узимају на одговор и послје враћају од куд су дошли. И још горе је вријеме наступило кад се „Обзору“ подмеће, да се изједначио са сумњивим типовима, које ни једна добро уређена свјетска полиција не пушта да шврљају без надзора и припита.

Не. Ми одсудно устајемо противу тога подметања. „Обзор“ их узима у заштиту из чистога језуитског милосрђа. А што Црну Гору криви, што спрам ње није болећив, зато је, што зна да Црна Гора ве-

ша све то мачку о реп, па га послије пушта да трчи.

Не треба се чудити ни што је према истини закопчан. Не треба питати ни што правду, тога црва земљиног, гази. Милосрђе не пита за истину и правду, оно прашта и брани баш кривце, јер иначе се не би милосрђем називало.

Незгодица је само у томе, што он прашта зло које се другом учинило, не њему. Дијели милост која није у његовој власти. Изриче новчане награде које треба да потеку из туђега шпага, немајући на тај шпег апсолутно никаква права. Дијели милост не у име цара и краља Фране Јосифа (јер би му ту одмах пукао нос), него у име Господара и Књаза Црне Горе. Знате, ту нема опасности. Кад се ми малчице узјогунимо и не послушамо одмах што нам „Обзор“ из Загреба поручује, разумије се само по себи да смо криви, и онда немамо права ни да се жалимо што нас он „фиргајзлом“ мало поучава. И то је из милосрђа.

Близу смо Турској и знамо једну турску пословицу. Она гласи: Све је било и прошло, све ће бити и проћи. Проћи ће и „Обзор“ ова болећивост спрам наших дешперадоса, затвореника и мрачних сумњивих типова. Ускратиће нам задовољство да се дивимо његовој узвишености у испуњавању дужности једнога тако угледног органа јавности наше браће Хрвата, да се дивимо његовим државничким погледима које на нашу адресу упућује, да се учимо поштовању према његовом истинољубљу, према његовој објективности у изрицању свога мишљења, и према идеалној чистоти побуда које га покрећу кад о нашим приликама говори. Не мари ништа што то, што говори, рђави људи зову простачким лагањем. Рђаве људе на страну, а наше поштовање преда се. Уз наше поштовање и наше сажалење, што ће све то бити и проћи.

Јамачно ће онда „Обзор“ почети чистити пред својом кућом. Јер док је махао метлом пред нашом, тамо пред његовом навијао је вјетар читав смет. Па кад с тим буде готов јамачно ће пролити коју сузу над онима, који су у Прагу осуђени, па над онима, који су у Љубљани поубијани и позатварани, па на тушта и тма осталих срећних прилика и појава, које његову отаџбину красе. Ваљада и тамо има чега, гдје ће његова болећивост моћи да распакује свој пртљак.

Па ено му Босне и Херцеговине. Његово слободоумље наћи ће и ту вјетрењаче које може нападати и људе које ће прелити својим слатким шато-ом. Најзад ено му сужнице који су за вријеме анексионе парнице пребјегли, безбиједности ради, у Црну Гору, па се отуд вра-

тили и сад, као што чујемо, осуђени су на смрт.

Поуздано држимо, да ће сад „Обзор“ лећи и на та домаћа гробља да кука. Има их много неоплаканих. Наше су клошке његовијех суза препуне. Немамо их их гдје више.

Црна Гора и наша штампа

У новосадском „Бранику“ отпочео је да излази низ чланака под горњим насловом, које није један пријатељ тога листа, а који је, како и само уредништво вели, одлично посвећен у питање, о коме је ријеч. Први чланак „Књаз Никола и српска штампа“ износимо ниже:

Трновити су путеви, по којима иду велики духови овога свијета; али путеви, по којима мора да иде Књаз Никола пред крај свога живота и у очи педесетгодишњице своје славне владавине, више су него ли трновити. То, што је противу њега почео чинити један дио данашњег нашега параштаја, не може се ни разумјети, ни оправдати.

Ова нечувена кампања, која се преко извјесних и биоградских и овамошњих наших листова води противу владоца Црне Горе, пријешла је мјеру свију обзира и дошла је у сукоб са начелима најобичнијег српскога родољуба. Таква бјесомучна кампања само је још један доказ више, да су велики људи често били излагани најгорим искушењима у своје раду. Тек послје смрти долазила им је заслужена захвалност. Нарочито у српском народу нема ни једнога великана, чак ни једнога истакнутијег првака, који је могао да легне у гроб, а да не буде претходно укаљан нашом домаћом нашошћу, грдњама, подметањима и увјредама најниже врсте. Не треба да идемо да тражимо примјере за то у нашој давнијој прошлости. Имамо их доста у новије доба. Карађорђе убијен; Милош био гађан; Михаило избоден ножевима; Милан се прије времена морао одрећи пријестоло; Александар искапаљен и мртав избачен кроз прозор свога двора — и сад, на крају крајева, дошао је ред на књаза Николу, да и његову сједу главу потраже српска пакост, тјесногрудост и мана рушења свијетлих ауторитета и заслужних народних синова!

Дакле, ред дошао и на њега, на старог и заслужнога Господара класичне Црне Горе, коју је он учинио модерном државом, унапредивши је својим неуморним радом и својим срећним везама са великим европским дворовима на степен прве државе на Балкану по гласу, реду и угледу. Зар одиста желе главу и Књаза Николе, владоца јуначке Црне Горе, коју сваки честити Србин са њеним поштем и храбрим народом и њеном славном и уважном владалачком кућом држи и чува у свом срцу као какво кандило пред иконом српске среће? Није ли томе ужасноме молуху српскога домаћег зла било доста крви толиких српских крунисаних глава, толиких других првака нашега народа, које прије времена покосише злоба и пакост завидљиваца, него још хоће, крвожедан да сломи и Књаза Николу, који је Српству на Балкану у овим тешким данима толико потребан?

Да, да, „ситничари“ нијесу кадри ни да схвате — вели енглески философ Смајлс — а камо ли да цијене велике људе и велика дјела. Ниска природа ниско ће се клањати. И баш онда су они и најнемилосрднији, кад виде да неке иде од руке оно у чему су они пропали. Не вели ли кисели критичар о своје такмацу: кад га је Бог онако обдарно, зар немам ја права да га мрзим?“ А један велик књижевник каже: „Жалосни су то нарави, које свој живот посвете изналазку пејга на лицу великих времена.“ Таквих жалосних нарави, таквих пакосних ситничара препун је данашњи политички живот српскога народа, и још пунији један дио српске журналистике, затроване злом рушења и разједана. Није нас упутила на добро и поучила катастрофа, коју је Српство на Балкану претрпјело у пошљедној великој спољашњој кризи, већ су заблудјели синови нашега народа

поновили стару игру раздора и узајамних клевета и увреда.

Као да је Српство пребринуло све прече бриге; као да су расправљена и ријешена толика важнија питања; као да се нашао најбољи начин, како да се одбранимо од толиких моћних непријатеља, и сад је преостало још само то, да се пречисте рачуни са Књазом Николом, који је цео свој дуги вијек, цијелу своју владавину посветио само добру Црне Горе и српскога народа!

Па да таквим радом не послужимо на подсмјех великим културним народима! Ови објеручке помажу и издижу своје прве синове, и у својим крунисаним главама гледају символ своје моћи и слику свога достојанства и угледа. Ако им што и погријеше, мудро и у доброј их намјери критикују, без паклене граје, без политичкога вашара и без бомба и завјера.

То ли је, дакле, од заведенога дијела српске и хрватске јавности дочекао Књаз Никола? То ли је дочекао у очи педесетгодишњице своје владавине, којом би се срећном чињеницом требало поносити и радовати се неуморноме раду и толиким успјесима тога српскога владоца. Али, нека се пише, како се почело. Заслуге Књаза Николе за Црну Гору и српски народ на Балкану нико неће моћи избрисати из непристрасне историје. Он је, без сумње, најсвјетлија појава данашњег Српства. Велики и силни овога свијета преко њега јединица у Српству говоре, кад су у питању крупни интереси српскога народа на Балканском Полуострву. Он је данас најпризнатији заступник Српства пред форумом ледене европске дипломатије, чији га је један угледни члан прије неколико година на једном високом мјесту назвао „le plus grand diplomate du siècle (највећи дипломата овога времена)“. Уздигнувши углед себи и Црној Гори, Књаз Никола учинио је корист и гласу народа, чији је син. И у томе народу данас има заведених и залуталих, који би, у име некакве слободе, хтјели његову главу, па, пошто у томе не успјевају, јер им се сваки потхват развија о вјерност Црногораца, прибјегавају недостожним грдњама и измишљотинама по новинама, чиме би хтјели да му приреде моралну смрт! Такво ли се признање даје човјеку, који је угро стручио Црну Гору; који се сам борио на бојном пољу за ослобођење потлачене браће, и који је могао на српском пријестолу да издржи педесет година? Је ли то заслужно пјесник свесрпске химне „Онамо, онамо...“ — химне, која и данас потреса душу цијелога нашега народа од Адрије до Балкана?

Умјесто што бисмо се и даље у болу тако питали, завршићемо стиховима самца Књаза Николе, који, познајући као мало ко мане и врлине српске, у својој спјеву „Песнику и Вили“ овако пјева:

Један другом да доскочи,
Средства за то он не бира;
И док му га не доскочи,
Нема среће, нема мира...

Рођи ли се српски ђетић
Без порока и без мана —
Да му нешто изнађе се,
Потеже се са свих страна.

Од ријечи до дјела

У биоградској „Самоуправи“ ту скоро изашао је чланак о односама Србије и Црне Горе, у коме се, крај осталог, упутила порука људима, „који су у Србији нашли гостопримства“, да не дају ни најмањег повода замјеркама, да својим поступањима могу ма и за тренут помутити хармонију, која влада између Србије и Црне Горе. Иначе би, истакло се у чланку, „гостопримство, од кога они чине грјешну злоупотребу, било одмах ошказано“. У томе чланку, кога смо и ми прештампали, и на њ се нарочито осврнули, на два мјеста је истакнуто како ти „људи, који су у Србији нашли гостопримства“ нијесу такви, нити се, без позитивних доказа, не могу ни замислити.

темељно је обрађено и богато усижано: за копу мекота, за жетву дивота! — Све што поугариш, па подореш прије зиме, то ти је обезбјеђење поља за обилату догодишњицу жетву. — Не сиј ни јари, ни озими усјев, ни ствн ни кукуруз, ни конопље, ни дуван, ништа што се сије, ако хоћеш да добро жањеш и обилно да береш ако нијеси љетос поугарио, а јесенас потом подорао. — Сиј пјевајући, јер ћеш пјевајући и жњети, ако си љетос поугарио, и јесенас преорао! Тежу земљу ваља у јесен у уским, а лакшу у широким браздама орати. Али у оба случаја што дубље! Орање је вјештина своју матер (земљу) дотле саетати, докле нам не да толико новаца, да можемо њиме све своје дугова платити, своју чељад пристојно издржавати и себи коју пару за старе дане на страну оставити. — Гдје усрђе разум и знање управљају плугом, ту ће успјех и срећа косу (срп) красити“.

Дневне новости

Вратили се. Њих. Кр. В. Књаз Престолонашљедник и Књагиња Престолонашљедница послје кратког боравка на Цетињу, вратили су се на Тополицу.

Допутовао. Њ. В. Књаз Мирко, који је био на неколико дана на Крушевцу, јуче по подне повратио се на Цетиње.

Интервју. Специјални дописник „Пестер Лојда“, г. Бранко Петровић, који је ту скоро био на Цетињу, објавио је у својој листу интервју, који је држао са Њ. Кр. В. Књазом Господаром. Тај интервју донијели су у изводу многи листови, а „Вечерње Новости“ су га у цјелини пренијеле.

Књаз Никола о штампи. Поводом вијести, која је пуштена у јавност, да се Њ. Кр. В. Књаз Господар веома рђаво изјаснио о српској и хрватској штампи, „Биоградске Новине“ имају веома опширан допис, у коме се та вијет побија, а истиче како има лијепо мишљење о српско хрватској штампи и њеним представницима и како са интересовањем прати писање готово свију српских и хрватских листова.

Државни питомци. За изучавање геодезије министарство финансија је расписало нарочити конкурс за избор питомаца. Од пријављених примљених су: Вуко Томановић, Благо Вучинић, Јањо Вуканић и Стеван Маркуш — сви са средњошколском спремом. Они су јуче отпутовали у Биоград, гдје ће студирати у геодеску академију г. Милана Андоновића. Младим путницима нека је срећан пут и желимо им сваки успјех како би својој домовини по свршеном школовању што боље послужили.

Д-р Миловановић на Цетињу. За вријеме боравка др. Милована Миловановића, министра спољних послова Краљевине Србије, у Риму, преко јавности је протурен глас, како ће доћи и на Цетиње. Како је г. др. Миловановић из Рима отпутовао за Француску, а одатле у Њемачку, и не увраћајући у Црну Гору, јасно је колико је било истине у овој вијести, као и о свима верзијама, које су довођене биле у везу са овим путем.

Велика жалост. Загребачком „Србобрану“ дало се на жао што европска штампа неће да запристане за њим и за познатим дијелом југословенске штампе у кампањи противу Црне Горе. Узимамо учешће у овој тузи његовој и јако жалимо што европска штампа не запристаје и не поводи се за „Србобраном“ и дружином, и не угађа њиховом укусу, али му не можемо помоћи. Кад већ није дао Бог да се умудри европска штампа, даће бар да се умудри „Србобран“ и дружина.

Глупости једног Мађара. Мађарски лист „А Нар“ донио је ових дана велику сензацију једнога Кошутовца, који је сазнао, да се у скорој будућности спрема огромна спољна политичка акција: Ради се о извођењу тријализма на тај начин што би се Србија и Црна Гора претопила у Аустро-Угарску. Ерентал је, вели, већ препоручио у Србији политичарима да у дани моменат жртвују своју државну самосталност и претопе се у Аустро-Угарску. Исто вриједи и за Црну Гору. Србија и Црна Гора — завршује се изјава тога Кошутовца — чекају само згодан мменат да се прикључе монархији. Па када је тако нека онда и Мађари чекају на извршење ове огромне спољне акције. Само на жалост, то, што желе, неће дочекати!

Сан Ђовани или Бар. „Биоградске Новине“ поводом путовања др. Миловановића доносе чланак о дунавско-јадранској жељезници и веле како српску јавност интересује зашто та пруга неће додиривати Црну Гору, па наодојау: „Да неће имати везе са Црном Гором и да ће излаз свој на море имати на тачци код Сан Ђованија ди Медуе, то је др. Миловановић рекао и једноме од талијанских новинара. Према томе није само дужност, него је виша и најпреча дужност Миловановићева, да то објасни и разложи поткријепи. То је ствар једна, о којој се без икакве зебње и без икаквога страховања може говорити. Међу тим то је једна ствар, о којој треба да је сваки српски политичар обавијештен. Треба да се зна, какве су побуде, које руководе нас, да та жељезница не удари на Бар, него на Сан Ђовани. Исто тако треба да се зна, ко томе смета, ако смета, и зашто нема могућности, да се сметња отклони. Исто онако, као што се у моментима пријекне опасности по Српство могу и морају сматрати Србија и Црна Гора за једну цјелину, тако треба да сачињавају они једну неразводну јединицу и онда, када има да се доводе у ред економска питања тих двију српских земаља, кад год ова иду, или могу ићи напореда и заједно. Црној Гори је потребан гвоздени пут, а Србији још више потребан излаз на море. И зашто онда не би могло бити, да су наше жељезнице на згодноме мјесту везане и да Србија изађе на српско море, код Бара, а не на туђинско код Сан Ђовани ди Медуе? Све то у највећем ступњу интересује српску јавност и српске политичаре у свима крајевима Српства. Оправдано је, дакле, наше очекивање, да ће у томе погледу да нам послужи исцрпним обавијештењем наш министар спољашњих послова чим се врати са пута. Вјерујући у то, ми са највећим нестрпљењем очекујемо његов повратак“.

Влада др. Л. Томановића. У „Вечерњим Новостима“ изашао је допис о влади г. др. Л. Томановића, о којој се најлакшавије говори и, између осталог, вели: „И ако се влада Томановића морала да бори са разним заблудама унутра, којима је узрок био у агитацији с поља, а које су њен рад јако ометале и отежавале, ипак је успјела, да у току свога двогодишњег управљања учини велики преобрајај у финансиском, привредном и просвјетном животу Црне Горе...“ Влада дра Л. Томановића може спокојно и чисте савјести да гледа на свој рад од двије и по године“.

Читуља. У Биограду је премијнула Катарина, удова пок. Милана

Савића, б. судије и адвоката, а матери наших колега Браће Савића, власника и уредника „Малог Журнала.“ Покојница је била ваљана и честита Српкиња, мила матери, вриједна, марљива и трудољубива и цио је свој вјек провела у раду наштећи се за добро и напредак своје дјече. Врлој покојници нека је лака земља, а ожалошћеним синовима наше најусредније братско учешће.

† Милица Јовановић. У Биограду је јуче послје подне премијнула у 70 години живота Милица пок. Живка Јовановића, б. среског начелника, а добра матери г. Милоја Ж. Јовановића, начелника нашег министарства финансија. Врлој покојници нека је лака земља, а утјеха и наше саучешће учвиљеном сину.

„Граничари.“ Наши дилетанти приређују сјера у вече у Зетском Дому „Граничаре“, позоришну игру у три чина, а шест слика с пјевањем. Како је овај комад из живота наших граничара, то га топло препоручујемо нашој публици, увјерени да ће је што обилније посјетити, јер ће у њој наћи лијепе и пријатне забаве.

Вријеме. Кишовито и пуно магле вријеме продужује се! ако се јуче разведрило и била лијепа звездана ноћ. При свем томе хладноћа још није наступила.*

Народно здравље

Колико разна стања свјетлости прогутају. — И ако је стање сасвим провидно ипак оно један дио свјетлости, који треба кроз њега да прође, тако рећи прогута или задржи. Колико ће једно окло на прозору свјетлости прогутати, зависи нарочито од његове боје и парде, а допекле и до тога, како удара свјетлоост на површину стакла. Ако удара сасвим усправно (вертикално), онда задржи од свјетлости:

Обично стакло за прозоре	4%
Дупли прозори	9—13 „
Дубело стакло (за огледала)	6—10 „
Папаво, тамно стакло	30—66 „
Зелено и црвено стакло	80—90 „
Наранџасто	—34 „
Мљечко	35—75 „

Бело месо. — Велика је разлика у бијелом и црном меду и по квалитету и по хранивности. Печена гозетина је бијела (свежа) по говеђина, али зато и има тек од приближно 1/5 или 1/7 екстрактивних дјелова говеђине, а кувања још мање. Зато су сви бијела меса за болеснике, који не подвесе прпо, и пр. за костоболне за болеснике, који болују од бубрега, од парала и т. д.

Отров у дувану. — Један од најзаступљенијих међу свима отровима је никотин — саставни дио дувана. Од њега је дошло до 6 милиграма (дакле шест хиљадитих дјелова једног грама) па да одраслог човјека отрује. Са 1 1/2 килограма тога отрова могло би се, дакле, преко 8000 људи отровати.

Зној није прахљиво, него благослов. Неки чувени лекар имао је ту чудновату павилу, да се сваке недеље у вјештај дап у кући затвори, и никога не прима. Ма ко дошло; ма га колико болесници тражили и звали: — његов је слуга све одбио.

Дуго се није знало, зашто за доктор у извјесне дане не позивајује, па се, наравно, свашта нагађало. Непредо смјет читаве бајке, па кад се доктору већ досадила нагађања и запитивања, он ће једном згодном приликом рећи у кругу својих пријатеља:

— „Свијет се чуди и пита, зашто ја по један дан у недељу никога не примам. А и не зна, да сам ја тај дан одређио себи за здравље... Мој обичај носо је таке природе, да ми ве вајера зној на чело. Па да ми тајело и ту своју задаћу редовно и правилно врши, одређио сам један дан у недељу, и постојујем га само томе. Ја се тај дан знојим. Да ми опет у томе нико не смета, тога дава нити гуд цем, нити кога примам... Сви се зачудише, а један ће запитати: Па зар је знојење баш така потреба нашем тијелу? Пријека потреба — одговара лекар. — Благослов а не вјетра... Левници, који се никад не заморе и не озноје, и не могу здрави бити, а ко у зноју свога лица хљеб једе, том и прија — не само хљеб, него и одмор и сан. Тај је здрав чин, спаван и отпоран. Ту заћута, па ће онда с неким особитим пагласком. — Ево ја непреставо имам нес да с болесницима и разним болестима, па сам ипак зато увијек био кријенак и здрав. Четрдесет година радим, и још нијесам малаксао. А највише сам и најбоље се осјећам дан послје знојења... И опет вам велик: Зној није вјетва, него благослов. Свака кап његова заслади човјеку залагај и замјениш по једну узу“.

Књижевност

Изашла из штампе. Г. Милан А. Демовић, школски надзорник објављује: Још прошле године, објављено је, да је дата у штампи књига потписатог „Формални Стиљшеви“, која је сада готова. Књига садржи два дијела, теориски и практични дио. Техничка израда претплатнику биће допадљива. Према мишљењу Просвјетног Савјета, Књ. Министарство Просвјете ју је наградило. Надам се да ће ова књига као ручно унуство, добро доћи наставницима основ. школа према новом наставном плану и програму.

Књига износи 6 1/4 табака. Цијена круна 1:20 п.

Апелујући на своје колеге, молим, да сви они, који желе имати ову књигу, као и они, који су се претплатили, а промијенили су мјеста службовање, јаве на адресу потписатог — Андријевица (Montenegro). По пријему претплате књига се шаље.

ИЗ БИЈЕЛА СВИЈЕТА

Жалосна статистика у Сријему. У пословном извјештају жупаније сријемске год. 1908. налазе се ови подаци: Самоубиства извршено је 59, и то су сами живог одузели 45 људи и 15 жена. Самоубиства била су извршена шљедећим начином: објесило се 31, устријелило се 11, скочило у воду 10, отровало се 3, заклало се 2, прорезало жиле и башо се пред жељезницу 1, укупно 59. Несрећним случајем изгубило је живот 110 мушких и 31 женска, дакле укупно 141 особа, и то: изгорено или попарено, угушено у диму или гасовима 33, утопило се 32, угуравало се падом 26, згњечено од машинерија и пањева 18, убијено од домаћих животиња 10, прегажено од кола 8, нехотице устријелено 4, смрзало 4, заступо камењем, дрвећем 3, прегажено од влака 1, отровало ципиритусом 1, убијен од гром 1, 141. Несталих умних болести пријављено бијаше 13 случајева и то: маније 1, маланхолије 1, хроничне лудости 6, demantiae paraliticae 1, лудила од нијанства 1, није се могло тачно установити 3, укупно 13.

Паметна гуска. Ни најмање љубазно али још омиљено апострофирање „глуца гуско“, које у свима европским језицима изазива гњев племенитог дјевојачког поноса, у опасности је, да изгуби свој најбољи смисао и своју популарност. Јер у Лондону сад живи једно чудо од гуске, која умје паметније да мисли и премисља него многи човјек. „Лули“ — тако су крстили ту чудновату лондонску гуску — пет година је стара, има дивно бијело перје, а у глави има врло добро организовани мозак. „Лули“ се недавно удостојила примити једног извјеститеља „Daily Chronicle“ и допустила му је један интервју. Пред ову паметну гуску метнуше карте за игру те је замоле, да извуче херцека. С љубазном приправношћу „Лули“ почне својим кљуном премећати карте, док најзад није нашла жељнога кецка, који онда енергично покрије својом ногом, као да је хтела рећи: „Молим лијепо!“ Тај оглед поновљен је више пута, али паметна гуска никако није погрјешила. Онда су изнијели пред њу неколико листова, на којима је била написана ознака разних предмета: мастионица, перо, сат, новине и т. д. Сретни власник упита онда своју „Лулу“: „Шта је то?“ и при том јој показа једну мастионицу. Она узне и кљуи хартију, на којој је писала ријеч „мастионица“. И овдје се понављањем тога експеримента потврдила њена интелигенција. „Од чега је направљен овај ланац?“ питао је затим власник гуску и показао јој један златан ланац од сата, на што „Лули“ без устезања узме у кљуи хартију, на којој је писало: „злато!“ Али „Лули“ није само паметна глава, него је и добра душа. Она свуда вјерно прати свога господара, као какав пас; кад се он врати послје дугог одсуства, она му весело полети у сусрет, скочи му на раме па од радости залупа крилима.

СВИ КАЛЕНДАРИ

ЗА 1910. ГОДИНУ

ПАРУЧУЈУ СЕ У КЊИЖАРИ И ПАРУЧНИЦИ

Мартиновића и Иванишевића
Цетиње.

Н. З. Ко из унутрашњости поручује календаре, најпрактичније је, да вриједност календара као и поштарину за исти пошље књижари у поштанским маркама.